

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РНК LI. Ч. 223. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 16-го листопада 1943. No. 223. Jersey City, N. J., Tuesday, November 16, 1943. VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тез. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тез. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПІВТОРА БІЛІОНОВИЙ РОЗМЕТ ДЛЯ АМЕРИКИ НА РЕГАБІЛІТАЦІЮ СВІТУ

АТЛАНТИК СІТІ. — На нараді делегатів Адміністрації Реліфу і Регабілітації Об'єднаних Держав устійнено висоту фондів, потрібних для регабілітації світу після війни. Треба два з половиною біліона доларів. Делегати прийшли до висновку, що до спільного фонду мають причинитися на підставі ще неозначеного ключа ті держави, що не потерпіли від інвазії. Дорогою репартиції призначено півтора біліона доларів як причинник Америки в спільнім фонді. Англія малаб заплатити \$625,000,000, а Росія нічого тому, що її напали німці. Нападени краї малиб давати до реліфу тільки, що зможуть. Розмет, призначений для ненападених країв, мавби бути виплачений поступенно відповідними ратами.

КАМПАНИЯ ЗА СВІТОВУ СВОБОДУ ПРЕСИ.

ВАШИНГТОН. — Директор пресової агенції „Асошіейтед Прес“ Кент Купер проголосив огляд спостережень над воєнною журналістикою, а в ньому вийшов із домаганням, щоб у будучому мировому договорі вмістили постанову про обовязкову свободу преси в цілому світі, бо це буде важна гальма проти поновного вибуху війни. Заграничні кореспонденти, на підставі пропозиції, малиб доступ до новинок в якійсь державі на рівні з краєвими кореспондентами. У такий спосіб увесь світ знавби правду відразу і бувби час притомити способи недопустити до війни. Свобода американської преси послужилаб за взірць, як подавати новинки.

ЗАЛІЗНИЧНИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПІДВИШКИ ПЛАТНІ ВІД КОНГРЕСУ.

ВАШИНГТОН. — Ізза домагання залізничників за підвищення платні повстала спірка, що це, хто виставляє апелі по радіо, звернені просто на адресу конгресу, щоб він вирішив справу підвищкки. Водночас сенатор Генрі Бирд вийшов з закидом проти Воєнної Рорітничої Ради, начеб то ця агенція була відповідальна за підвищку платні майнерам та за капітуляцію уряду перед Джаном Дж. Луисом, предсідником майнерської юії.

ПІДСКОЧИЛА ЗНАЧНО ЦІНА ЯБЛОЧНИКА.

ВАШИНГТОН. — Бюро Адміністрації Цін усталибувало ціни на яблочні продукти з незвичайно високою підвищкою для деяких родів продуктів. Так напр. ціна яблочника („сайдер“) підскочила на 50%. В дрібнім продажу.

„ЕВРОПА НЕ БУЛА РЕПРЕЗЕНТОВАНА“ НА КОНФЕРЕНЦІЇ — КАЖЕ БУЛИТ.

ЩОРИЯ (Линонці). — Бувший американський амбасадор до Росії Вилієм С. Булит заявив, що на недавніх мирових переговорах Європа „страшно не була репрезентована“ і він дуже негодував на „одну формулу, яка принесе нову світову війну“. Булит сказав це у промові, виголошеній на масовому зібранні Федеральної Юії, яка покляла собі на ціль довести до створення федерації держав цілого світу. „Останніми часами ми чули пропозицію, від англійських дипломатів, щоб Англії кинено на поталу західну частину Європи, а східно, південно східно і центральну Європу, щоб кинено в жертву Росії і щоб ціла Європа була віддана під опіку не-європейських держав“ — сказав Булит. „Такий поділ Європи на дві частини, одну комуністичну, другу капіталістичну, доведе до зудару а з тим і до війни між Англією й Росією“.

КАТОЛИЦЬКІ ЕПІСКОПИ КРИТИКУЮТЬ МОСКОВСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ВАШИНГТОН. — Орган католицької церковної ерархії, Краєва Добродійна Католицька Конференція, оголосила заяву про „підстави миру“, а в ній між ін. висловила негодування на вислід московської конференції, бо на ній не вдалося „усунути побоювання, що пригтовляється компроміс з ідеями, проголошеними в Атлантійському Чартері“. „Московська Деклярація“ — сказано в заяві, „справді пригтовила засади миру, але пригтовила теж і підстави під війну“. У заяві не розводяться ширше над цією справою, але висловлюється погляд, що „першою підставою для відреставрованої суспільности є признання суверенности Бога і морального права“.

БОРІТЬБА МІЖ СТЕЙТОВИМИ СЕНАТОРАМИ ЗА „ІДЕАЛИ“.

ОЛБАНІ (Нью Йорк). — Між стейтовими сенаторами повстала загальна боротьба за позицію провідника стейтового сенату після вибору бувшого провідника Джозефа Генлія заступником губернатора при недавніх виборах. Боротьба йде за впливи при обсаджуванні нових становищ, за престиж та за \$11,000 платні, яку побирає провідник більшости в стейтовім сенаті у противстві до \$2,500, яку побирають рядові сенатори.

Голоси про Західну Україну в Америці

МІСТО МЕКSIK. — З нагоди переможного походу російських військ в напрямі східних границь Польщі, сказав російський амбасадор Константин А. Уманський на зібранні, уладженім в його честь, у приявности визначних політиків, між ними мексиканських міністрів, таке: „Я обовязаний сказати, що ми ще маємо відбити територію на 450 кілометрів (280 миль) в західнім напрямі, заки ми дійдемо до польської границі, бо наперед ми мусимо увільнити територію цілої сретської України зпід нацистсько-фашистського ярма“. В дипломатичних кругах говорять, що це перший раз Росія виявляє свої наміри в Західній Півкулі про свої претенсії до Східної Польщі. Заява Уманського вказує, що він дістав інструкції про східні границі Польщі від свого уряду вже після конференції у Москві. Дехто здогадується, що американський секретар стейту Кордел Гол ібритійський міністер закордонних справ Антоні Іден згодилися на домагання Росії, а інші дипломати сумніваються, чи польська справа була предметом дискусії на московській конференції. — Віддаль 450 кілометрів вказує, що границя, яку має на думі Уманський, є та, яка йде через Литовське Берестя, а яку встановила Росія на підставі угоди з німцями в 1939. р.

У ВАШИНГТОНІ МОВЧАТЬ ПРО ЗАЯВУ УМАНСЬКОГО

ВАШИНГТОН. — Заява Константина Уманського в Місті Мексикі, яка вказує, що Росія рішена затримати східно частину польської державної території, викликала багато розмов у дипломатичних колах, але не викликала ніякого коментаря в урядових американських кодах. Коли запитали про це високого урядовця із стейтового департаменту, він сказав, що треба снитатися самого секретаря Кордела Голла на недалекій пресовій конференції. Запитували урядовця теж, чи на московській конференції була взагалі обговорювана справа Польщі, але урядовець не дав ніякої відповіді на це.

КЕСОН НАДІЄТЬСЯ СКОРОГО УВІЛЬНЕННЯ ФІЛІПІН

ВАШИНГТОН. — Президент Филиппин Мануель Кесон, котрому конгрес продовжив урядування аж до часу звільнення Филиппин зпід японської окупації, заявив із свого ліжка, на якому він дежить знеможений недугою, що незабаром ген. МакАртур розпічне акцію за звільнення Филиппин із японського ярма. Він сказав це в розмові з представниками филиппинського населення, які прийшли його відвідати.

Египетська молодь демонструє симпатії для Либанону

КАІРО. — Справа Либанону вже починає находити відгуки поза межами краю. Місцева молодь улаштувала демонстрації проти арештування французькими урядниками провідників Либанону за ухвалення резолюції за незалежність. Різні симпатії вкористь незалежности Либанону проявляються теж у недалекім Іраку, котрого урял зажадав усунення французьких урядників з Либанону.

БАДОЛІО ОБІЦЬЄ ЗРЕЗИГНУВАТИ ПО ЗАНЯТТЮ РИМУ

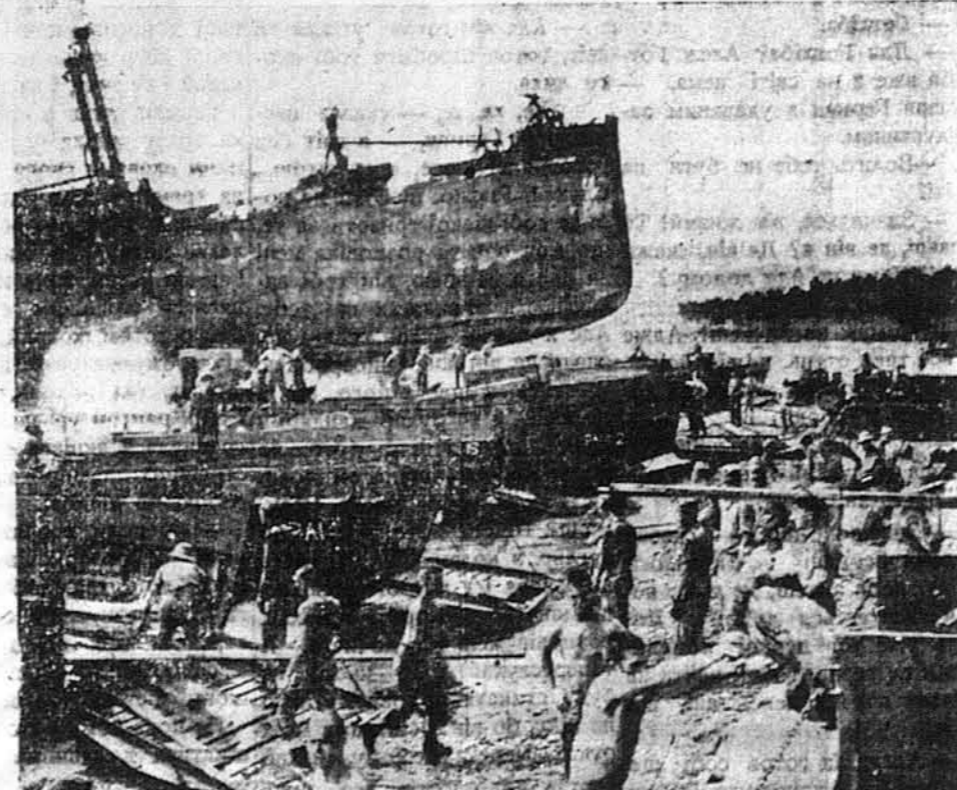
Преміер Бадоліо подав до публічного відома, що він зрезигнує негайно по дебюттю Риму. Цєю заявою відложено реорганізацію його уряду до того часу. Це покищо теж ратує престол італійського короля. Це рішення певно викличе невдоволення серед соціалістів і лібералів, котрі домагаються негайної резигнації короля й наслідника престолоа.

ТУРЕЧЧИНА ПИШАЄТЬСЯ НЕВТРАЛЬНОЮ

КАІРО. — У дипломатичних кругах панує думка, що турецький урял постановив не приступати до війни, але далі держатися неутральности. Він уважає, що такою неутральністю він виконує свої зобовязання супроти Британії та що за неї Туреччину нагородять на мировій конференції признанням ті міста Алепо.

ІСПАНСЬКІ ГЕНЕРАЛИ ЗА РЕСТАВРАЦІЮ МОНАРХІЇ

Група впливових іспанських генералів виступила публічно за реставрацію монархії в Іспанії. Покликаній має бути князь Хуан, наймолодший син останнього іспанського короля. Франко невдоволений з цього плану як з обмеження своєї влади, але він не може ігнорувати голосу військових керманців, бо він спирався на армію й партію фаяланістів, а ця остання тепер тратить усякий вплив. Франко не міг навіть здушити немилото собі виступу генералів за реставрацію монархії.

І РОЗБИТОК ПОМАГАЄ. — Американи розбили цей японський корабель коло одного зо Соломонських островів, і він застряг при березі, де він тепер сповняє добру роботу, бо не дає морським хвилям бити з усею силою на беріг, на котрий аліантські війська висаджують різні воєнні матеріали.

БЕРЛІН ДОНОСИТЬ ПРОЛОМ ТРИЦЯТЬ ДІВІЗІЙ У ЗАКРУТІ ДНІПРА

ЛОНДОН. — Червона армія добула в суботу Житомир, важний залізничний узел на Волині, чим розділила північні німецькі воєнні сили від південних та підійшла на 67 миль до давньої польської границі. Така велика була радість у Москві з того приводу, що Сталін сповістив про це в спеціальнім комунікаті та припоручив віддати на честь зацяття 224 гарматні вистріли.

На другий день берлінське радіо сповістило, що через німецькі оборонні лінії в закутті Дніпра прорвалася велика часть російських військ, бо аж 30 дивізій, та що внаслідок цього треба ждати німецького відвороту на більшу скаю. Московські комунікати цієї вістки не потверджують, а говорять про успіхи на Криму й в наступі на львівську-одеську залізницю. На півночі, каже комунікат, червона армія вже находиться 16 миль від Коростеня, а на полудні підходить до Бердичева.

ВЕЛИКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ РЕЙД НА БРЕМЕН.

ЛОНДОН. — Не дивлячися на густу мрак, американські бомбовики вибралися в суботу великою силою на бомбардування важного німецького порту й промислового міста Бремена. Проти них вилетіло над цілліо велике число ворожих боєвих літаків, але американи збили 43 з них. Вони самі втратили під час рейду 24 літаки.

Був це пятий з ряду удар по Бремени від часу початку листопада. Для цього рейду літаки мусили піднятися в стратосферу й відбути кількасот миль дороги в холоді 50 ступнів Фаренгайта пониже зера. Рівночасно британські літаки били по західній Німеччині, північній Франції, Голландії й Бельгії.

ЗАВЯТІ БОІ В ІТАЛІЇ.

АЛЖІР. — На цілій боєвій лінії в Італії йдуть завяті бої, але лінії посуваються мало. За останній день одиноким посуненням наперед був поступ восьмої армії та захоплення міста Атессі, що лежить майже на самому східному кінці боєвої лінії. Війська генерала Кларка задержали завяті атаки ворога коло Монтаквільо. У багатьох точках лінії приходило до двобоїв між німецькими й аліантськими летунами. У них зострілено 9 німецьких літаків.

НІМЕЦЬКІ ПАРАШУТОВІ ВІЙСЬКА ЗАЙМАЮТЬ ОСТРОВ ЛЕРОС.

ЛОНДОН. — Німецькі війська підпрняли в п'ятницю кампанію за захоплення Лероса, важного грецького острова на Егейському морю. Коли перші проби не вдалися, вони скинули більші сили вояків, з парашутами, а потім висадили скріплення з човнів. Два відділи німецьких військ узяти місто Лерос в два огні та розбили обороняючі остров британська війська. Важна флотна база находиться ще в британських руках.

ЗАТОПЛЕНО ЯПОНСЬКИЙ ЛІТАКОВОЗ.

ВАШИНГТОН. — У своїй кампанії проти японських комунікаційних ліній американські підводні човни затопили сім ворожих кораблів, в тому числі один корабель до воження літаків. Комунікат департаменту флоту не показує докладно, який це був літаковоз; догадуються, що його ворог уживав до воження літаків на боєвий фронт на південно-західному Паціфіку.

ЗАВДАЛИ ВОРОГОВИ ПОВАЖНИЙ УДАР НА НОВІЙ ГВІНЕЇ.

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНОМУ ПАЦІФІКУ. — Аліантські летуни завдали ворожим позиціям на Новій Гвінеї рекордний удар, коли скинули на Алексісгафен і Маданг 223 тони вибухових матерій.

АЛІАНТСЬКИЙ РЕЙД НА БЕРЛІН.

ЛОНДОН. — Група скорих британських літаків системи „Москіто“ ударила по Берліні в неділю вночі, в саму річницю німецького масового рейду на Ковентрі, підчас котрого знищено 60,000 мешкань.

Інші відділи літаків навідали рівночасно інші міста Німеччини. Ціль цих налетів ослабити німецького воєнного духа.

НІМЦІ В ДАНІІ ЗАНЕПОКӨЄНІ.

СТОКГОЛЬМ. — Зраджуючи зростаюче подраження сприводу чуток про наближаюче відкриття аліантями другого фронту на заході Європи та сприводу повені саботажів по Данії, німецька окупаційна влада в Данії завела на острові Ютляндії воєнний стан.

Прибувши з Німеччини подорожні кажуть, що німці готують якусь несподівану кампанію на Балкані. Кажуть вони, що в Німеччині всім відомо, що командири зо собою сваряться; боєва здатність армії ще цими сварками не діткнена.

3 Домашнього Фронту

Харчі воюють за свободу.

Споживчі продукти — це дуже потрібний військовий матеріал. Потрібний в такій самій мірі, як сталь, гума і газоліна. Наша модерна мілітарна стратегія уживає харчів як средства до перемоги над ворогом. Завдяки доброму харчуванню, наша армія знаходиться в добром настрою і вона є здібна до боїв. Харчами піддержуємо боездатність наших союзників і готуємо визволення з ворожого ярма народи. Можемо без пересяди сказати, що перебіг і час війни, а також втрати життя американських воєнків, залежатимуть від того, як і скільки харчів ми продукуємо, і як їх вживаємо.

Тепер такі часи, що ми не можемо мати все те, чого собі бажаємо. Але що до поживи, то можемо мати досить, щоб відповідно відживлятися дома і мати досить для воєнних цілей. Однак це буде лиш тоді, як ми зрозуміємо харчеву ситуацію і будемо робити все, що є в наших силах, аби споживчі продукти воювали за свободу.

Американці можуть більше продукувати, більше щадити, краще себе відживляти, менше марнувати, принорвлятися з їхню до змінених обставин, при допомозі пайкування діяти поживою з іншими, можуть вдержувати низькі ціни харчів, якщо не будуть платити за споживчі продукти більше, як постановляє закон і, як будуть попірати урядові і громадські харчеві програми. Цю справу можна перевести в життя гаслами: **Продуйте і щадіть, діліться поживою з іншими і поступайте лояльно.** Як зрозуміємо, яку велику і важку роль на війні пожива і як

навчимося думати про харчі, як про воєнну зброю, то вище наведені гасла можуть бути легко зреалізовані.

В біжучім місяці американська суспільність буде покликана робити різні заходи для того, щоб харчі воювали за свободу. В першу чергу, кожний громадянин Злучених Держав повинен уважати своїм обов'язком продукувати більше поживи, мусить постановити, що не буде її марнувати, що буде ділитися харчами з іншими людьми, що буде поступати лояльно і непереплачувати за харчі, що не буде передавати нікому своїх пайкових значків та від нікого не буде їх приймати.

Молодеча секція Червоного Хреста.

Молодеча секція Американського Червоного Хреста (Джуніор Ред Крос), яка посвячує свою енергію для воєнних цілей, почала кампанію за членами першого листопада 1943. року. Минулого року до молодечої секції вписалося 17,000,000 членів, хлопців і дівчат. Але що членство в молодечій секції Американського Червоного Хреста відновляється кожного року, то цього року спис до згаданої організації знов починається від зера. Булоб дуже пожаданим, щоб до молодечої секції Червоного Хреста вписався кожний студент і студентка народної і вищої школи. Червоний Хрест прийме до організації кожду дитину — з кіндергарден, аж до „гай скул“. Прийме її безогляду, до якої раси вона належить і яку релігію визнає. Не робить різниці, чи вона учає до публичної школи, приватної, чи шарохіяльної. До молодечої секції Американського Червоного Хреста всі діти можуть належати. Скажіть їм, щоб домагалися від учителів заведення в школі, а зглядно в класі, праці для молодечої секції

Червоного Хреста, бо це дасть їм нагоду стати членами.

Не мінуйте своєї воєнної праці.

Багато робітників, які працюють у воєнній індустрії, мінують фабричну працю і гальмують продукцію воєнного матеріалу. Велике число покидає працю з різних причин, які викликала теперішня війна. А це не дуже добре, бо переходячи з фабрики в фабрику, людина сама тратить багато дорогого часу, і її старе місце нема кому заступити. Показалося, що робітники мінують місце праці через логані умовини, через брак транспортації, через брак відповідних помешкань, через те, що нема близько школи і парку, де діти моглиб бавитися, тощо. Американський уряд, робітничі провідники, фабриканти і люди, що урядують у місцевих фабричних комітетах — все те знають і розуміють. Вони будуть старатися зробити все можливе, щоб робітникам і їх родинам було вигідніше, але в той самий час робітники також повинні зрозуміти, яку велику відповідальність вони мають і не переходити з одної фабрики в другу, бо це шкодить війні! Працюючи у воєнній індустрії, американці повинні чутися горді з того, що вони також причиняються до перемоги над ворогом. Якщо ви працюєте в фабриці воєнного матеріалу, або як ви є на становищі, яке можете використати на запровадження в воєнній фабриці або в громаді кращих відносин для робітника, то не кидайте свого заняття. Тримайтеся тої фабрики, котра продукує воєнний матеріал і кажіть іншим, аби робили те саме.

Державно-воєнна праця наших організацій

I.

Державне фінансування — агенції продажу бондів — праця української державної агенції — державне призначення.

Сучасна війна виказує яскраво глибоку життєву правду, що тільки зорганізований нарід має право до самостійного державного життя. Тому наші організації в Злучених Державах це не тільки правні одиниці з певним числом членів, але також представники нашої організованої сили, нашого вміння собою правити та нести поміч державі в часі воєнного лихоліття. Це останнє завдання поміч державі виявляє себе найякніше в діяльності державних фінансів. Усі дотеперішні державні позички на воєнні потреби переведено в Злучених Державах при допомозі великанської організації — державних агенцій продажу воєнних бондів. Поминувши тисячі, а то і мільони помічних сил, головна праця продажу бондів спадає на державні агенції, бо вони вивчають бонди, ведуть їх реєстр та передають державі готові зібрані гроші.

Треба відмітити, що вся ця гігантська праця державних агенцій це праця тиха, без розголосу і без якоїсьбудь нагородо з сторони держави, роблена вона виключно з посвяти, для добра і помічі нашої держави.

Наше громадянство, хоч бере активну участь у закупні бондів, не може похвалитися великим числом державних агенцій. Однак ці, які маємо, ведуть працю дуже успішно та принесли великий розголос нашим громадам.

Як виглядає праця державної агенції продажу бондів?

ного Скарбу в стейті Пенсильванії, як звучить:

October 19, 1943.

Mr. Walter Gallan, Secretary Ukrainian Building & Loan Ass'n

Dear Mr. Gallan

Please accept our thanks for the fine work that you and your association has done during the past year in the issue and sale of War Bonds. Your Third Loan sale of Series E. War Bonds alone amounting to over \$53,000.00 cash is remarkable when the fact that 543 separate Bonds were issued is kept in mind.

Please extend to your stockholders our appreciation for their Fine patriotic spirit in permitting the Association to join in with this important work. I understand that during your fiscal year from October 1, 1942 to October 1, 1943 you handled \$229,000.00 cash in payment of War Bonds. You are to be congratulated on this outstanding achievement.

I feel confident that your Association will permit you as its secretary to continue with this vitally important contribution to the War Effort.

Yours for Victory.

M. ROOS WALLIS
Deputy Executive Manager.

На річних зборах шерівців і директорів рішено одноголосно не тільки продовжувати працю продажу воєнних бондів, але її поширити на ширші круги нашого громадянства. Коли знайде потреба, то це товариство охотно віддасть на услуги нашого загалу свій досвід та урядові зв'язки, щоб кожна наша громада дістала призначення за свою

патріотичну державну працю.

II.

Державне призначення — відношення нашого загалу — значіння продажу бондів: державне, національне та статистичне.

Державні чинники доцінюють працю державних агенцій продажу бондів, як це видно з листів і грамот надісланих до Українського Будівельно-Позичкового Товариства у Філадельфії. Це товариство одержало грамоту від Секретаря Скарбу, похвальні грамоти за мершу, другу і третю позичку, як і цілий ряд похвальних листів. В місцевій американській пресі імя товариства і цілої нашої громади згадано 18 разів в офіційних звідомленнях державного скарбу.

Якже оцінює цю працю наш загаль?

Треба сказати, що треба було довго солідної праці, щоб привичаїти наше громадянство до сталого й послідовного закупна бондів. Щойно тоді, як в американській пресі появилсь призначення для Будівельного Товариства і Центрального Комітету м. Філадельфії, продаж бондів прибрал такий масовий характер, що деякі переходинили товариства. Треба було працювати ввечорами, щоб виготовити усі закуплені бонди.

В початках були навіть такі недовірки, що сумнівалися, чи Будівельне Товариство продає правдиві бонди. Після одного віча підступає слухач до секретаря та підшептом записує: Покажіть, які ви прода-

ете бонди? Тоді секретар передав йому 100-доларовий бонд. Слухач витягає з кишені свій — давніше куплений бонд, — порівнює його і каже своєму сусідови: Бігме, такий самий бонд як мій!

Деякі „мудрагелі“ говорили, що „от панки людям голови крутять“. Навіть деякі організації вважали, що це вони роблять „ласку“ товариству чи секретареві, коли купують бонди через свою державну агенцію.

Очевидно, що ні уряд товариства, ні наш філадельфійський загаль не звертали на це ніякої уваги, ні не ждали аж „всі“ зачнуть купувати, але сміло йшли до наміченої цілі.

Одно певне, що „сі“ люблять тепер хвалитися успіхами громади, хоч самі навіть пальцем не кивнули, щоб працю громади скріпити. Та з другого боку, побіч вже згаданих „мудрагелів“ було і є велике число свідомих громадян, які хочуть і працюють над цим, щоб українське імя було першим при державній праці.

Український Народний Союз, Провідиння, їх преса та місцеві відділи кооперували з Будівельним Товариством на сто відсотків. Це саме треба сказати за горожанські клуби, а головню жіночі організації!

Коли в американській пресі появилсь новинка, що українці закупили бондів на 55,000 дол., до офісу Будівельного Товариства прибігла ввечора дівчина з далекого передмістя та закупила бондів на „1,000 доларів, щоб українці дістали кредит“!

Таких прикладів були сотки й вони саме давали урядникам це внутрішнє переконання, що організація не тільки виконує свої бізнесові зобов'язання, але теж веде корисну державну працю, як цього вимагають воєнні обставини.

В скорому часі показалося, що крім, так мовити, патріотичної сторінки, життя виказало теж практичну потребу власної державної агенції. Багато наших людей не були обзнайомлені якслід з вимогами видачі бондів, не знали мови і не могли подати правильно своє імя чи подати спадкоємця. З цього приводу приходила нераз довга писанина по різних урядах, чого не було з бондами закупленими в нашому товаристві.

Третий великий успіх продажу бондів це те, що найсвідоміший елемент нашого громадянства виходить наверх, а усі дотеперішні „мудрагелі“ попали в клопіт та шукають за новими причинами, чому не купувати бондів у своїй державній агенції.

Колиб нам вдалося перевести ось таку точну статистику сашого свідомого громадянства в ціліх Злучених Державах, ми самі будиб здивовані, яку велику фінансову поміч дали і дають наші люди своїй вітчизні.

Ця праця переходить вже сили місцевої організації. Тому повинні нею зайнятися усі організації під проводом Українського Конгресового Комітету. А успіх буде великий.

Д-р Володимир Галан.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДОПОВНЕННЯ НОВИНКИ.

В ч. 212 „Свободи“ є новинка п. з. „Загадочна заява“, котру неодмінно треба доповнити во імя правди і тому я пишу цей лист в надії, що Ви цю новинку допотните як слід. А іменно:

З огляду на це, що гість з Америки уважав за відповідне і доцільне на викладі в Інституті „Просвіти“ у Вінніпегу, котрий відбувся з рамени місцевого відділу БУК-а, зробити певну точно означену політичну заяву, чи радше орієнтацію, та опісля мав досить часу це відкликати і не відкликав в пресі, де ця заява появилася, я згідно з правдою і десятилітньою нашою працею в організації Брацтва Українців Католиків помістив таку заяву в цій самій пресі: „As president of the dominion executive of the Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada I wish to state that the brotherhood dissociates itself, from the assertions and opinions expressed in said lecture as reported in the article referred to. We are first of all a Canadian organization, and all for Canada. Thousands of our members are fighting for liberty and for Canada on all battlefronts. Consequently we demand full liberty for the Ukrainian people in Europe — in an independent and sovereign Ukraine after the war as the sine qua non of a just and lasting peace. The lecture referred to was the first, and will be the last, which by unhappy change was sponsored by our brotherhood.“

о. Ст. Семчук.

10% SAVED NOW OR 100% TAKEN BY THE AXIS LATER!
BUY WAR BONDS

Чи це вже друга перемога за морем?

Стягніть Пасок!

Як наша армія здобуде перемогу, то тямте, що в нас буде МЕНШЕ харчів, — не більше. Визволені нами з ярма Осї народи будуть голодні й Аліанти МУСІТИМУТЬ ІХ ХАРЧУВАТИ, щоб вони могли з нами рука в руку воювати.

Однак, це ще не значить, що ви не будете мати що їсти. Правда, деяких споживчих артикулів може забракнути, але ви можете причинитися до того, щоб що нестачу побороти... можете постаратися, щоб ви й ваша родина не голодували. А можна це зробити в такий спосіб:

- ПРОДУКУЙТЕ ХАРЧІ.** Старайтесь, щоб ваш „Вікторі Гарден“ зародив якнайбільше поживи. Як маєте нагоду, то попрашуйте трохи на фармі або в такій фабриці, що продукує поживу.
- КОНСЕРВУЙТЕ ПОЖИВУ.** Консервуйте і заховуйте харчі, скільки можете. Не марнуйте їх. Живіть тим, що є найбільше поживне і чого є досить.
- ДІЛІТЬСЯ ХАРЧАМИ З ІНШИМИ.** Не споживайте багато таких харчів, яких потрібно для воєнків. Помітайте, що поступаючи так, ви ділітьесь харчами з вашими збройними силами, з вашими союзниками і з вашими сусідами.
- БУДЬТЕ ЧЕСНІ.** Не приймайте пайкової поживи, не даючи за неї пайкового значка. Не платіть за харчі більше, ніж приписує закон.

PRODUCE AND CONSERVE **SHARE AND PLAY SQUARE**
FOOD
FIGHTS for freedom

Це оголошення зредаговано згідно з вимогами Воєної Ради Реклями, Бюра Воєнних Інформацій і Воєної Харчової Адміністрації.

Косметика у жінок диких народів

Кожна жінка хоче бути гарною. Тому піддається найрізноманітнішим тортурам: вириває собі волосся, брови, підмальовує уста, випростовує ніс, витинає надмір товщу. Однак всі ці заходи мають індивідуальний характер. Зате у народів, що живуть у дикому чи півдикому стані вони масове, суспільне явище. Цікаво, що у тих народів виконують тим більше косметичних заходів на тілі, чим менше одягнені люди з даного племені. Там прикраси косметичні тіла неначе заступають їм убрання. У нас і скрізь де з кліматичних оглядів люди мусять цілий рік носити одягу, цей інстинкт прикрашувати свого тіла йде на прикрашування своєї гардероби, а косметика служить тільки до прикраси відкритих частин.

До косметики нашірня належить також малювання нігтів, здебільша на червоно, що особливо є поширене у татарок і у старинній Єгипті. Зрештою в останніх часах це стало модною прикрасою жінок нашого культурного світа.

Волосся, очі та зуби.

Косметичні заходи на волосся подягани на творенні найштудерніших зачісок, що надавали годовим диких несамомоту форму. В інших народів знову виривали волосся і заступали малюванням, як наприклад у старинній Єгипті, де виривали щипчиками брови та вії, заступаючи їх малюваннями.

Очі також від непамятних часів є предметом праці косметики старинних народів. Вже у старинній Мезопотамії та Єгипті знали жінки всякі фарби на повіки, що „поглиблюють” вираз очей. Також вплив атропіни на розширення зіниць був уже дуже давно відомий. У деяких народів, головню у магомедан близького Сходу жінки штучно викликували у себе збійний зиз, вдиляючи у прикрасу, що звисала з чола на насадку носа. Магомедани уважають це за дуже „пикантне” у своїх жінок і це їм дуже у жінок подобається.

Косметичні операції.

До більш косметичних операцій належали відомі „золоті лілети”, як називали зменшувати штучно столи давніших китайських жінок. Вони доводили через підтягання пальців столи до п'яти і штучне надмірно випукле склепіння столи. Шойно китайська революція у 1912 р. визволила китайські жінки від цієї тортури. До тяжких косметичних операцій належало також обтинання чи випалювання вогнем правої груди у славних амазонок, войовничого племені жінок, що жили над Чорним морем в мітичних часах. Через усунення правої груди було їм вигідніше стріляти з

Неменш частими косметичними прикрасами тіла є кільці в ухах та носі. Вони знані і вживані майже у всіх примітивних народів. Часто доводилося вони до несамовитих розмірів, ось напр. жінки муринського племені Гаро носять у кожному вусі коло 50

AMERICAN HEROES

BY LEFF

On the far side of a knoll exposed to enemy guns in the Solomons, one of Pfc. Rondell Lyons' comrades was wounded. Marine Private Lyons brought him in. Another man was hit. Lyons brought him, too, to safety. The injured men were thirsty. But all canteens were empty, and the Japs had the only water hole covered. Lyons went out in the face of continuous Jap fire and brought back water for his comrades. For this he wears the Silver Star. He asked his life for his fellows. The least we can do is buy more War Bonds for them.

U. S. Treasury Department

жкій пімлі дусять людей газом. Кого не задусять газом, того замучать тортурами, бо є чутка, що до нового табору під Люблином вислано найбільш неприємних, звірської вдачі вартівників. Вони мають право знущатися, бити і мучити кожного в'язня. Ці сторожі німецької культури вдумують диявольські способи фізичних мук і практикують їх на невинних, безборонних людях, на яких землі вони тепер господарять.

Члени підземних організацій в Польщі списують всі кримінальні вчинки в цім таборі і, як прийде час відплати, то винуваткам будуть робити те саме.

ЛЕТУНИ ЗАТОПИЛИ 5 ЯПОНСЬКИХ КОРАБЛІВ.

ЧУНКІНГ (Китай). — Американські літаки, оперуючі з китайських баз, затопили 5 японських кораблів та зострили кілька ворожих літаків. Китайські війська здержують японську офензиву в провінції Гунані на південь від ріки Янцзи.

ЮГОСЛАВСЬКИЙ КВІСЛІНГ ПЕРЕБИРАЄ КОМАНДУ.

ЛОНДОН. — Каже берлінське радіо, що югославський прем'єр Недіч перебрало команду над сербськими військами, що мають здушити югославські партизанські загони. Мовляв, цього треба було для заведення порядку й спокою в краю.

БАДОЛІО ТВОРИТЬ НОВУ ІТАЛІЙСКУ АРМІЮ.

НЕАПОЛЬ. — Прем'єр Пьетро Бадоліо видав накази про створення нової італійської армії. Армія добровольців, що її виводить генерал Бассо, буде розпущена, а на її місце буде створена правильна армія.

АМЕРИКАНЦІ БОМБАРДУЮТЬ ГЕНУЮ Й ТУРИН.

АЛДЖИР. — Американські летунці, що мають свої бази в Африці, вдарили по фабриці підвищенням сказало: Дивіться, якщо хто з вас буде переховувати жидів, то йому також таке буде.

КРИЗА В МАРІОНЕТКОВИМ УРЯДІ ХОРВАТІЙ.

ЦРІХ, Швайцарія. (ОНА). — З Загребу надійшла вістка, що в уряді хорватського кризиса. Відколи Мусоліні пішов на зелену пашу, то Павеліч завше має з своїми міністрами клопіт. Німці дивляться на них підозріло і кажуть Павелічови робити час від часу чистку. Павеліч і його міністри — це були виховані Мусоліні. Німці взагалі їм не вірять, але біда в тім, що їх нема ким заступити. Німецька команда в Хорватії мінє „міністрами” як циган шкірою, але все одно нічого путнього з того не виходить. Шануючі себе хорватські інтелігенти не хотять зраджувати свій нарід і службій німцям, а ті, що є на німецькій службі — вже оглядаються, якби з неї вийти. Вже заінохали чим все те пахне. Минулого тижня міністри постварилися і „заграничний” міністер Міло Будак „зрезигнував”. На його місце німці поставили С. Періча.

НІМЦІ ПОВІСИЛИ ПОЛЬСЬКОГО РОБІТНИКА.

ЛОНДОН, (ОНА). — Німецька поліція в Скарзиськах повісила польського робітника за те, що він переховував в хаті двох жидів. Повішений робітник називався Новак. Він був глибоко віруючий і практикуючий католик, але довідався, що німецька влада вивозить з Варшави жидів, то рішився стати в їх обороні. Правда, багато зробити він не міг, але прийняв до хати двох жидів і переховував їх більш року. Нарешті хтось дав знати поліції і Новака арештовано.

Німецький суд „казав” його повісити. Вирок виконано на майдані. Поліція зіграла на майдані всіх мешканців і перед

тив. Болгарські партизанські відділи складаються передусім з прихильно до Росії настрояних селян. Німецьчина й Болгарія кинули останніми днями проти них великі відділи, але це не здержує зросту партизанських відділів, котрий стоїть видимо в зв'язку з наближенням червоної армії до Балкану.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ПРОДАМ WINDOW CLEANING BUSINESS
в New England стейті, або прийму співзасідника. Інтересованих прошу писати так:
J. Z. c/o SVOBODA
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

ДИСТАНУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОТРІБНО ПРАКТИЧНОГО КРАВЦЯ
що знає шити нові убрання. Стає заняття, платня згідно з умовою. Добре, здорове, тепле місце у Флориді. Пишіть зараз: 213-
ІВАН ВОРОНА
BOX 1548, NORTH MIAMI, FLA.

СТІННИ КАЛЕНДАРІ

ВЖЕ МАЄМО КАЛЕНДАРІ на 1944 рік.
Чудові Краєвиди, Патріотичні, Релігійні. Свята зазначені червоно, пости зазначені ріркою. Ціна одного календаря з переліком 25 і 6 календарів за \$1.25. 12 календарів \$2.25. 25 календарів \$3.75. 50 календарів \$7.00. 100 за \$13.50.
РІЗДВЯНІ КАРТКИ „Христос Раждається”, в формі книжечок з відповідними віршами, ціна за дозін 60 і 50 карток \$1.75. 100 карток \$3.00 з переліком. 218-
Замовлення посилайте до:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ДАРОМ

випишемо кожному зразок (SAMPLE) Карпатського Чаю з найвищою ціною за фунт, на недовільні жодука, печічки і нірок. Велика пачка коштує 50¢.
● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ**, природне средство призначають тим, що терплять на впретий кашець, біль горла і задуху. Пачка коштує 50¢.
● **ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ**. Дуже помічне. Як його уживати, надруковано на бачці. Велика пачка 50¢.
● **МІШАНИ КОРИННЯ**, на нестерпність, брак апетиту, корчі. Добре також на запах до горілки. Пачка 50¢.
Маємо всякі лічничі зілля, листя, цвіт, кору, ягоди, коріння, ладан, живицю і т. д.
Замовлення посилайте на адресу:
UKRAINIAN BAZAAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

Д-Р С. ЧЕРНОВ
Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
● Анемія крові для подужого свідчення.
● Гемороїди й желакки лікується без операції.
223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14, GRamercy 7-7897.
Офісні години: деню від 10 до 7:30. В меділі від 11 до 1:30.
Жінка-доктор до обслуговування.
X & Флюороскоп — Екзамінація \$2.00

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН
І риде ОБСЛУГЕМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN FUNERAL HOME
433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4648

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАїнські ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шира і чесна
383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Rignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАїнський ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛЬФІЮ І ОКОЛИЦЮ
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАїнський ПОГРЕБНИК
Занимаєсь похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y.
Tel.: MErose 5-6877

МОЖНА НИМ ЛЯКАТИ ДІТЕЙ.—Цей шикаговський поліцай зовсім не має наміру страшити дітей, що не хочуть їти спати. Це він тільки одів на обличчя маску, що має захоронити його від перемороження або від дощу. Кризь неї він може всеще курити, говорити, або почихатися в ніс.

ТАРЗАН, ч. 870. На вістря багнетів.

AS THE GUARDS AT THE GATE HEARD THE COMMANDANT'S SHOUT, THEY SPRANG TO THE ALERT.

SOON THEY SAW THE DIM FIGURE OF TARZAN APPROACHING. "HALT!" THEY CRIED.

THOUGH UNARMED EXCEPT FOR HIS SHORT KNIFE, TARZAN RACED FULL SPEED AT THE DEADLY BAYONETS.

AT THE PROPER MOMENT, AND WITH PRACTICED ACCURACY, THE Sentries LUNGED AT HIM!

Як сторожі при брамі почули крик команданта, вони скоотчили на позір.

Незадовго вони побачили невизрадно наближаючуса постать Тарзана.

Хоча Тарзан немав зброї поза свій короткий ніж, він гнався далі на багнети.

Коли прийшов відповідний мент, сторожі кинулися на нього з багнетами.